



SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII kadencja

Druk nr 3924

Warszawa, 8 września 2015 r.

Pani
Małgorzata Kidawa-Błońska
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Na podstawie art. 33 regulaminu Sejmu niżej podpisani posłowie wnoszą projekt uchwały:

**- w sprawie ustanowienia dnia
2 października Dniem Pamięci
o Cywilnej Ludności Powstańczej
Warszawy.**

Do reprezentowania wnioskodawców w pracach nad projektem uchwały upoważniamy pana posła Michała Szczerbę.

(-) Elżbieta Achinger; (-) Tadeusz Arkit; (-) Jerzy Borowczak; (-) Krzysztof Brejza; (-) Stanisław Chmielewski; (-) Grażyna Ciemiński; (-) Piotr Cieśliński; (-) Ewa Drozd; (-) Elżbieta Gapińska; (-) Lidia Gądek; (-) Rafał Grupiński; (-) Bożena Kamińska; (-) Sławomir Kowalski; (-) Iwona Kozłowska; (-) Ligia Krajewska; (-) Marek Krząkała; (-) Jan Kulas; (-) Tomasz Lenz; (-) Zofia Ławrynowicz; (-) Izabela Katarzyna Mrzygłocka; (-) Małgorzata Niemczyk; (-) Lucjan Marek Pietrzczyk; (-) Damian Raczkowski; (-) Halina Rozpondek; (-) Beata Rusinowska; (-) Marek Rząsa; (-) Henryk Siedlaczek; (-) Michał Stuligrosz; (-) Paweł Suski; (-) Michał Szczerba; (-) Bożena Szydłowska; (-) Marcin Świącicki; (-) Teresa Świło.

UCHWAŁA
Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej

z dnia września 2015 r.

w sprawie ustanowienia dnia 2 października
Dniem Pamięci o Cywilnej Ludności Powstańczej Warszawy

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej ustanawia dzień 2 października Dniem Pamięci o Cywilnej Ludności Powstańczej Warszawy.

Ofiarna, zdeterminowana postawa mieszkańców Warszawy spowodowała, że Powstanie utrzymało się przez 63 dni.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej składa hołd mieszkańcom Stolicy: tym, którzy wspierając walczących powstańców złożyli ofiarę życia oraz tym, którzy po kapitulacji Powstania Warszawskiego, wypędzeni zostali z miasta i przeszli gehennę obozów koncentracyjnych, niewolniczej pracy i tułaczki.

Sejm Rzeczypospolitej Polskiej wyraża wdzięczność wszystkim Polakom, którzy wypędzonej ludności powstańczej Warszawy udzielili potrzebnego wsparcia i pomocy.

Uzasadnienie

Decyzja o wybuchu Powstania Warszawskiego była motywowana również postawą ludności cywilnej Warszawy. W obliczu rozkazu niemieckiego okupanta z 27 lipca 1944 roku o koniecznym stawieniu się 100 tysięcy mężczyzn do budowy umocnień zabezpieczających miasto przed nadchodzącą od wschodu Armią Czerwoną, warszawiacy mogli być pewni, że odmowa wykonania tego rozkazu spowoduje represje, a w konsekwencji zniszczenie materialnej i ludzkiej substancji miasta. Powszechna świadomość, że Warszawa ma być twierdzą, o którą rozegra się zaciekły bój pomiędzy dwiema wrogimi suwerennej Polski armiami, przyspieszyła decyzję o wybuchu Powstania Warszawskiego. Dawało ono warszawiakom nadzieję na wyzwolenie stolicy Polski własnymi siłami.

Ofiarna, zdeterminowana postawa mieszkańców Warszawy spowodowała, że Powstanie utrzymało się przez 63 dni.

Upadek Powstania Warszawskiego 2 października 1944 roku spowodował, że tragiczny dla miasta i jego mieszkańców scenariusz został zrealizowany przez nazistów z ogromną konsekwencją. Niemcy dotrzymani umowy kapitulacyjnej wyłącznie w stosunku do żołnierzy Armii Krajowej – powstańcy trafili do obozów jenieckich. Natomiast nie dotzymane zostały ustalenia umów odnoszące się do ludności cywilnej. Zniszczone miasto zostało przez okupanta wyludnione. Przez obóz przejściowy w Pruszkowie przeszło 650 tysięcy mieszkańców Warszawy, którzy zostali wywiezieni do obozów koncentracyjnych, na roboty przymusowe do Niemiec lub skazani na tułaczkę. Niemcy rozpoczęli kilkumiesięczną, planową zagładę i tak zrujnowanego przez wojnę miasta. Gdy Armia Czerwona wraz z Ludowym Wojskiem Polskim wkraczały w styczniu 1945 r. w wyludnione zgliszcza, rozważano przeniesienie stolicy Polski do innego miasta, pozostawiając ruiny Warszawy jako przestrożę dla przyszłych pokoleń. Miasto, od pozostawienia w ruinie, uratowali jego mieszkańcy, wracając tłumnie do zniszczonych domów. Tak jak podczas Powstania Warszawskiego, gdy po kilku tygodniach zanikł sens polityczny i militarny dalszej walki, tak i teraz, kiedy władze nie widziały sensu politycznego ani ekonomicznego odbudowy miasta, to mieszkańcy uratowali jego honor i przesądzili o jego trwaniu.

Warszawiacy tamtych czasów pozostawili następnym pokoleniom mit Powstania Warszawskiego, na którym po latach mogliśmy budować polską „Solidarność”. Bez niej ani nasza Ojczyzna, ani inne kraje Europy z nami sąsiadujące nie odzyskałyby wolności, a Niemcy nie miałyby szans na zjednoczenie.

Ustanawiając 2 października Dniem Pamięci o Cywilnej Ludności Powstańczej Warszawy oddajemy im sprawiedliwość, czcimy pamięć pomordowanych, z których tak wielu spoczywa nadal bezimiennie na Cmentarzu Powstańców Warszawy na stołecznej Woli. Dajemy wyraz naszego przywiązania do idei wolności i poszanowania ludzkiej godności, które są dla nas wartością najwyższą.

O ustanowienie dnia 2 października Dniem Pamięci o Cywilnej Ludności Powstańczej Warszawy zabiegały Światowy Związek Żołnierzy Armii Krajowej i Społeczny Komitet ds. Cmentarza Powstańców Warszawy. Poparcie dla inicjatywy wyraziło m.in. Towarzystwo Przyjaciół Woli.